

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av Masthugget, G2201 yta G1B, Göteborg

Hansson, Anton; Linderson, Hans

2023

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Hansson, A., & Linderson, H. (2023). *Dendrokronologisk analys av Masthugget, G2201 yta G1B, Göteborg*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2023:33). Lund University.

Total number of authors:
2

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

3 Maj 2023

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2023:33
Anton Hansson & Hans Linderson
DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV MASTHUGGET, G2201 YTA G1B,
GÖTEBORG

Uppdragsgivare: Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ, Slakthusgatan 8A, 415 02, Göteborg.
Org nr. 769627-0987 (kontaktperson: Jeanette Gustavsson, jeanette.gustavsson@riogbg.se). Projekt G2201

Område: Göteborg **Prov nr:** 19330-19341, 19411-19413 **Antal sågprov:** 15

Dendrokronologiskt objekt: Tomt 77 (19330-19335, 19340-19341), Tomt 76 (19336-19339, 19411-19413)

Resultat:

Dendro nr:	Provnr; kontext	Trädslag	Antal år (2 radier om ej annat anges)	Splint (Sp) Bark (B) Vankant (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalvåret)	Proveniens A – Västra Götaland B - Halland (Mer vågat dateringsförslag inom parantes)
19330	29129; 8049	Gran	74	W	Ej datering		
19331	29130; 8038	Gran	55	W	Ej datering		
19332	29131; 80??	Gran	57	W	1771	V 1771/72	A
19333	29136; 8030	Gran	41	W	1777	V 1777/78	A
19334	29138; 8019	Gran	25	W	Ej datering		
19335	29160; 8045	Gran	32	W	Ej datering		
19340	37021; 8027	Tall	138	Sp 68, Nära W	(1777)		(1777-1782)
19341	20016; 8043	Gran	79	W	1778	V 1778/79	A
19336	29417; 8060	Tall	53	Sp 38, W	(1768)		(V 1768/69)
19337	29423; 8062	Gran	86	W	Ej datering		
19338	36986; 8022	Tall	44; 3	Sp 30, Nära W	1790	1790-1795	B
19339	36987; 8022	Gran	84; 3	Nära W	1787	1788-1793	A
19411	29532; 8067	Gran	54	Ej W	Ej datering		
19412	29683; 8075	Gran	45	Nära W	Ej datering		
19413	29749; 8076	Gran	64	Nära W	Ej datering		

Kommentarer till ovanstående resultattabell

Tomt 77 (19330-19335, 19340-19341)

Virke från timmerkistor från västra pirkanten, prov 19333 samt 19341, har avverkats **vinterhalvåret 1777/78** respektive **vinterhalvåret 1778/79**. Dessa resultat stämmer överens med tidigare analyser av tomt 77. Virke från ytterligare ett prov, 19332, med oklar kontext har avverkats **vinterhalvåret 1771/72**.

Virke från prov 19340, byggnad på piren, har ej helt gått att fastställa men ett vågat dateringsförslag är att virket är avverkat någon gång 1777-1782. Stämmer dateringen är byggnaden i princip samtida med piren.

Tomt 76 (19336-19339, 19411-19413)

Endast två prov, 19338-19339, från pålar i pålad/träspont i gränsen mellan tomt 76 och 77 dateras säkert. Prov 19338 till **1790-1795** och prov 19339 till **1788-1793**. Detta tyder på att pålarna är nedsatta under 1790-talets första hälft.

Prov 19336, pålad under pirmur, har ej gått att datera med säkerhet, men ett mer vågat dateringsförslag är att virket är avverkat vinterhalvåret 1768/69.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare, Lunds Universitet

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, Fax +46-46-2224830 e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se

Beskrivning av tabellen ovan

"Dendroidentitetsnummer", är en unik identitet för varje prov hanterade på laboratoriet.

"Antal år", årsringar som är analyserade i vissa fall har det inte varit möjligt att mäta årsringsbredden, då har årsringarna räknats, vilket har markerats med "+n".

I samma kolumn förekommer någon gång noteringen "ew" eller "lw" dessa termer härrör från engelskans early wood (vårved) och late wood (sommarved) och beskriver graden av den yngsta/sista årsringens utveckling. Detta indikerar att virket är avverkat på sommaren.

"splint, vankant, bark" indikerar hur många årsringar som saknas i provet. Förutsatt att provet går att datera och man har vankant eller bark i provet så får man en årsexakt datering (extrema undantag finns). "nära vankant" uppges när det finns indikationer om detta, till exempel i fältanteckningar eller om en sågskiva följer en naturlig kurvatur i rundvirket. Om vankant (den rundade avslutningen av virket där barken har försvunnit) saknas och splinten syns kan man beräkna fällningsåret med hjälp av splintstatistiken för olika trädslag och förhållanden. Vanligtvis används 17 ± 7 år på ek och en mer varierad bild på tall med en maximal variation på ± 20 år. Saknas splinten ("ej sp") anges en så kallad "efterdatering" (*terminus post quem*). Virket får då en äldsta möjliga datering. Teoretiskt kan virket vara hur ungt som helst men mer troligt handlar det om upptill några tiotal år senare avverkning än angivna efterdatering. Detta diskuteras vanligtvis i rapporten. Anges sp=0 menas splinten observeras utanför ytterst/yngsta årsring men årsringen är inte inmätt eftersom den inte är komplett.

"Datering av yttersta årsring i provet", är alltid årsexakt vid en datering. Om provet inte kan korsdateras med en daterad dendrokronologisk serie anges "ej datering". Detta uppträder oftast vid ett litet årsringsantal (unga/snabbvuxna/kraftigt nedbrutna träd), udda trädslag (i Sverige är ek och tall bäst), för få prover från den undersökta konstruktionen, störd tillväxt etc.

"Beräknat fällningsår" här görs en beräkning utifrån dateringen av den yttersta årsringen i provet och hur många årsringar som beräknas saknas i provet. Felmarginalen som anges täcker mer än 95 procent av proverna. Finns barken eller vankanten kvar på provet ges dateringen påföljande vinterhalvår om inga andra noteringar har gjorts. Vinterhalvåret avser trädets viloperiod så att ingen årsringsbildning sker i stamvirket, viloperioden påbörjas normalt i augusti och pågår till maj söder om Norrlandsgränsen (ungefär Dalälven). Stamvirkets viloperiod blir succesivt längre mot fjällens trädgräns.

Vid extern kommunikation av resultaten i den här rapporten önskas omnämnande av laboratoriet.

Vid referens till rapporten: *Hansson, A. & Linderson, H. 2023. Dendrokronologisk analys av Masthugget, G2201 yta G1B, Göteborg. Nationella laboratoriet för vedanatomi och dendrokronologi rapport 2023:33. Lund: Lunds universitet.*